

INFODOC

MAART – APRIL 2011

MAANDBLAD VAN HET KADERPERSONEEL NR

174

FEDERALE POLITIE DIRECTIE INTERNE RELATIES VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: ERIC COBUT WWW.POLSUPPORT.BE
VOOR VRAGEN EN INLICHTINGEN, CONTACTEER HET CALLCENTER: 0800 99 271 POLSUPPORT@POLICE.BELGIUM.EU
DRUKKERIJ VAN DE POLITIE

INHOUD

LADING- EN WERFDIEFSTALLEN

2

STATUS QUO, ONDANKS DE POSITIEVE
DYNAMIEK

RONDTREKKENDE DADERGROEPEN

7

BELGISCHE EXPERTISE IN MOLDAVIË

POLITIEOPLEIDING

9

HET OPLEIDINGSPROCES EN
OPLEIDINGSPLAN

MILIEUCRIMINALITEIT

14

VALSE 'RECYCLING' EN ECHT AFVAL

FOCUS OP DE INFORMATIEGESTUURDE
TRIPTIEK BINNEN DE POLITIEZONE VLAS

17

INFOCOP – INFOPOP – INFODOC
OFTE
DIGITAAL – PAPERLESS – WIRELESS

MEDEDELING OVER HET NVP 2008-2011

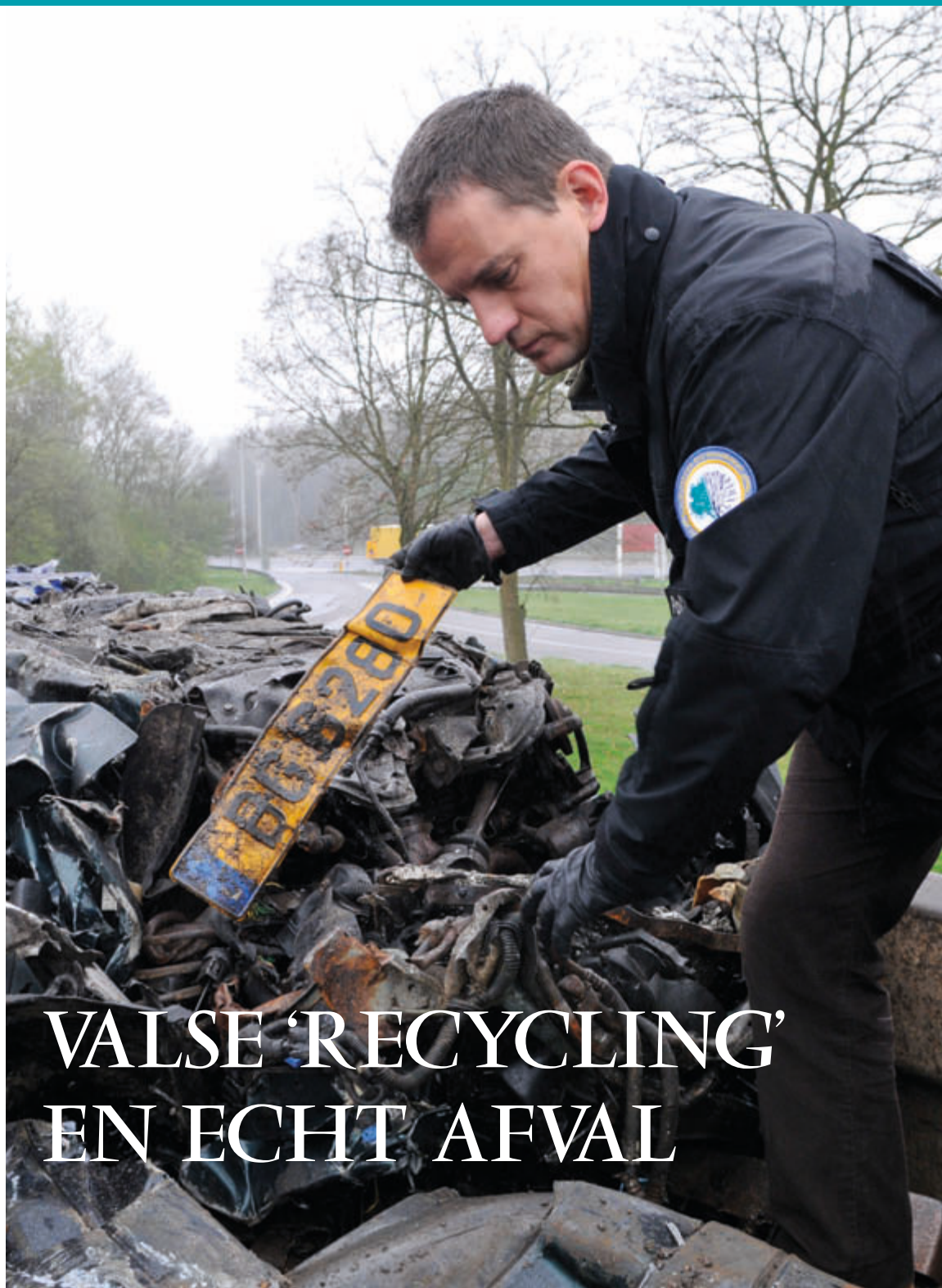
22

HANDLEIDING MET GOEDE PRAKTIJKEN
'ECONOMIE-ECOLOGIE' IN DE KIJKER

INTEGRITEIT

24

NIEUWE AFFICHECAMPAGNE

VALSE 'RECYCLING'
EN ECHT AFVAL

Politie

STATUS QUO, ONDANKS DE POSITIEVE DYNAMIEK

De dalende trend op het vlak van ladingdiefstallen en werf(voertuig)diefstallen die merkbaar was tussen 2005 en 2008 lijkt zich niet voort te zetten. Voor 2009 en 2010 – de cijfers voor 2010 zijn nog niet definitief¹ – tekent zich een status quo af, ja zelfs een lichte stijging van het aantal feiten. Samen met Eric Fack en Laurent Levis brengt Infodoc en stand van zaken over lading- en werf(voertuig)diefstallen, twee criminaliteitsfenomenen die het werk zijn van rondtrekkende dadergroepen.

Ondanks de naakte cijfers is er volgens hoofdcommissaris Eric Fack en hoofdinspecteur Laurent Levis, respectievelijk diensthoofd en dossierbeheerder van de dienst georganiseerde diefstal van de Directie criminaliteit tegen goederen (FGP/DJB) geen reden tot paniek, “want er wordt goed gewerkt! We kunnen ons enkel lovend uitspreken over de inspanningen

van de federale gerechtelijke politie (FGP) in de arrondissementen, de onderlinge coördinatie en de samenwerking met onder meer de federale wegpolitie wat betreft de ladingdiefstallen.”

We maken een onderscheid tussen enerzijds ladingdiefstallen en anderzijds werfdiefstallen, inclusief de diefstal van werfvoertuigen.

LADINGDIEFSTALLEN

De beeldvorming van het fenomeen ladingdiefstal is weinig onderhevig aan evolutie, met dien verstande dat FGP/DJB uitsluitend de feiten gepleegd op de parkings langs de (Belgische) snelwegen onder de loop neemt. Het profiel van de daders is dat van de rondtrekkende dadergroepen die resideren in grote agglomeraties zoals Brussel of Antwerpen. De ladingdiefstallen gaan gepaard met weinig tot

geen geweld, in tegenstelling tot de feiten gepleegd in bijvoorbeeld Frankrijk en Groot-Brittannië waar daders vaak wel driest te keer gaan. Bovendien hebben de experts van DJB sterke vermoedens dat er in België slechts een beperkt aantal bendes actief is in de sector van de ladingdiefstallen, omdat het fenomeen de tekenen van een cyclisch verschijnsel vertoont. Met andere woorden, als de politie erin slaagt om een groep daders in de kraag te vatten en die bende

een tijdje achter de tralies verdwijnt, dan daalt het aantal feiten significant. En als die daders weer op vrije voeten komen, stijgt het aantal feiten opnieuw...

Ondanks de status quo qua feiten, daderprofiel en modus operandus, kunnen toch een tweetal tendensen geduid worden. Ten eerste bestaat de indruk, op basis van de waarde van de gestolen goederen, dat de daders

AFLEIDINGS-MANOEUVRES

Hoofdzakelijk op basis van de expertise van het team Aula van de federale gerechtelijke politie van Turnhout dat gespecialiseerd is in de aanpak van ladingdiefstallen, konden enkele technieken die daders van ladingdiefstallen gebruiken in kaart worden gebracht. Zo blijkt dat een bende er vaak 'verkenners' op uitstuurt om aantrekkelijke goederen te zoeken en te kijken of de kust vrij is. Die verkenners verplaatsen zich meestal in een voertuig dat (goedkoop) tweedehands in het buitenland (bijvoorbeeld Groot-Brittannië) is aangekocht met het oog op export (bijvoorbeeld naar Litouwen). Dit is slechts een voorwendsel om de nummerplaat te behouden. Die wordt geschrapt in het land van oorsprong (Groot-Brittannië) maar de daders verzuimen om het voertuig opnieuw in te schrijven. Op die manier omzeilen ze controles door de Belgische politiediensten. Bijkomend probleem is dat die voertuigen evenmin verzekerd zijn, met alle mogelijke ongemakken bij een ongeval vandien ... Een andere techniek die daders hanteren bij ladingdiefstallen, is het gebruik van (lichte) vrachtwagens om de buit over te laden. De laadruimte van die vrachtwagens is aangepast opdat het overladen in optimale, discrete omstandigheden kan gebeuren als de vrachtwagen van de daders vlak naast het doelwit geparkeerd staat.

	2005	2006	2007	2008	2009
Diefstal van een deel van de lading	238	196	76	103	134
Diefstal van de volledige lading	0	6	0	2	0
Diefstal in de cabine	214	118	4	4	8
Diefstal van accessoires	13	8	3	5	8

Bron: DJB/Georganiseerde diefstal

PUBLIJK-PRIVATE BEVEILIGING VAN PARKINGS

De publiek-private beveiliging van de parkings langs de snelwegen als preventie tegen (lading)diefstallen is een project dat de politie en de Belgische beleidsmakers overstijgt. De uiteindelijke doelstelling is om op Europees vlak een uniforme categorisering van parkings op te stellen op basis van risicofactoren, waarbij elke categorie gekoppeld wordt aan een aantal veiligheidsmaatregelen, zoals camerabeveiliging, slagbomen of een systeem van elektronische identificatie. Er lopen verschillende proefprojecten in het land, meer bepaald op het parkeerterrein langs de E40 in Wetteren, waar de parking in opbouw is, en in Wanlin langs de E411. Los daarvan vervult de wegpolitie een preventieve rol door de aanwezigheid van patrouilleteams in de omgeving van de parkings. "Maar dit volstaat niet", betreft commissaris Sandrine Hucorne. "We moeten vaststellen dat de wegpolitie bij gebrek aan middelen weinig aan preventie doet."

gericht en efficiënter te werk gaan. Bovendien worden steeds meer parkings langs de snelwegen getroffen door deze vorm van criminaliteit (zie ook kadertekst 'publiek-private samenwerking op p. 3). De daders verleggen hun werkterrein naar verschillende assen overal in België, tot in Frankrijk, wat het voor de politie moeilijker

het meest door ladingdiefstallen werd getroffen. Deze vaststelling leidde tot enkele grootschalige *gerechtelijke operaties* onder leiding van de federale gerechtelijke politie van Bergen, met als resultaat de aanhouding van een dadergroep. Anderzijds is het zo dat grootscheepse *bestuurlijke operaties* (bijv. FIPA-acties) en zichtbare patrouil-

Diefstal van werfvoertuigen	Diefstal op werven
<ul style="list-style-type: none"> ■ Georganiseerd ■ Op grote bouwerven en bij verkopers/dealers ■ Zeer hoge waarde van de buit, tot 250 000 euro voor een voertuig ■ Op bestelling (naar buitenland) ■ Diefstal vindt voornamelijk 's nachts plaats, op weekdays en tijdens het weekend 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Gelegenheidsdieven ■ Op kleinere, slecht beveiligde werven of bij aannemer thuis ■ Voornamelijk licht materiaal of kleine werktuigen ■ Voor eigen gebruik ■ Diefstal vindt voornamelijk overdag plaats, op weekdays

maakt om gericht te patrouilleren. Ten tweede is er de bestending van een specifiek regionaal fenomeen, meer bepaald de grensoverschrijdende criminaliteit in de arrondissementen Turnhout, Bergen en Kortrijk. In deze regio's worden ladingdiefstallen gepleegd door daders die in het buitenland resideren (Nederland, Frankrijk).

les door de federale wegpolie als pervers gevolg een verschuiving van het fenomeen naar andere verkeersassen teweegbrengen, bijvoorbeeld naar de as Brussel-Bergen.

WERFDIEFSTALLEN

In 2009 was de E42 Bergen-Luik de verkeersas die

Er bestaat een categoriek onderscheid tussen de diefstal van werfvoertuigen en de diefstal

EVOLUTIE VAN DE WERFVOERTUIGDIEFSTALLEN IN DE MEEST GETROFFEN ARRONDISSEMENTEN

	2005	2006	2007	2008	2009
Antwerpen	93	155	67	84	95
Gent	15	12	11	22	23
Charleroi	17	23	24	16	21
Dendermonde	29	31	16	23	19
Turnhout	24	39	20	11	19
Brugge	17	24	20	17	18
Brussel	10	12	17	14	17
Kortrijk	9	20	9	14	16
Liège	28	20	28	24	16

Bron: DJB/Georganiseerde diefstal

op werven (zie vergelijkende tabel op p.4). De eerste categorie is voornamelijk het 'werk' van georganiseerde dadergroepen, terwijl de diefstal op werven vaak het 'oeuvre' is van gelegenheidsdieven.

Wat de diefstallen van werfvoertuigen betreft, lijkt de dalende tendens van de afgelopen jaren zich door te zetten in 2010. In 2009 werden 368 feiten gepleegd, tegenover 485 in 2006. Antwerpen blijft het meest getroffen arrondissement met 95 diefstallen in 2009. De oorzaak van deze weinig benijdenswaardige topositie is tweeledig: de aanwezigheid van het grote aantal werfvoertuigen in het havengebied en de transportmogelijkheden die de haven biedt. De meest gestolen werfvoertuigen zijn aanhangwagens en opleggers, trekkers, kranen, ... Ongeveer 40 procent van de gestolen werfvoertuigen wordt teruggevonden, meestal binnen de maand en meestal in België of net over de grens. Nog opmerkelijker dan bij andere vormen van voertuigcriminaliteit is de vaststelling dat eens die periode van één maand na de diefstal verstreken is, de kans om het voertuig terug te vinden quasi nihil wordt. De beperkte identificatiemogelijkheden van werfvoertuigen zijn hier zeker niet vreemd aan. De federale gerechtelijke politie heeft al meermaals de pijnpunten op het vlak van (het ontbreken van) de beveiliging van

werfvoertuigen (bijv. sleutel met transponder) en de noodzaak aan een uniforme identificatie (bijv. een VIN- of chassisnummer) aangekaart bij de fabrikanten en de bevoegde federaties. Bovendien ijvert DJB voor een vlotte 'informatieflux' of uitwisseling van gegevens tussen de bouwsector

TOP 11 VAN HET TYPE BUIT GESTOLEN OP BOUWWERVEN

	2005	2006	2007	2008	2009
Werktuigen met motor of perslucht (boormachine, elektrische zaag,...)	582	673	853	844	896
Materiaal van de aannemer	491	589	622	596	540
Bouwmateriaal	578	662	724	741	539
Klein gereedschap (tang, hamer,...)	470	555	592	538	527
Elektriciteit en accessoires	388	680	723	780	503
Sanitair / verwarming	205	190	225	267	222
Documenten	258	255	259	226	190
Geld	264	246	255	215	168
IJzerwaren	/	156	151	153	145
Brandstof (benzine...)/ smeerolie	113	134	138	164	123
Metaal	86	242	341	366	118

Aantal pv's waarin minstens één voorwerp uit de bovenstaande categorieën als gestolen werd vermeld.

TE GOEDER TROUW

Diefstal van dure werfvoertuigen gebeurt meestal op bestelling uit het buitenland, veelal uit regio's in opbouw. De dadergroepen die zich in deze branche hebben gespecialiseerd, zijn overwegend van Roemeense of Poolse origine. Hun modus operandus is ondertussen klassiek: ze doen een beroep op een gereputeerd transportbedrijf onder het voorwendsel dat 'ergens' een graafmachine of kraan moet worden opgepikt. Vaak is de werknemer van dit transportbedrijf zich van geen kwaad bewust. Hij wordt door de criminelen aan het lijntje gehouden tot het donker is, en dan wordt hij naar een werf (of opslagplaats) gestuurd waar het werfvoertuig inderhaast op een oplegger wordt gezet. Tegen de tijd dat de diefstal wordt opgemerkt, is de buit al verdwenen naar het buitenland.

en de politie. De bedoeling is dat de bouwsector (federatie of aannemer) op een snelle en efficiënte manier nauwkeurige gegevens (over het gestolen voertuig enz.) aan de politie doorspeelt, en niet alleen bij een diefstal maar ook bij een poging tot diefstal of bij verdachte handelingen. De vaststellingen bij verdachte handelingen, zoals de nummerplaat van een verdacht voertuig, kunnen immers doorslaggevend zijn voor het identificeren van daders van feitelijke diefstallen!

Wat de diefstallen op werven betreft, tekent zich voor 2010 een status quo af ten opzichte van 2009. Toen zijn in totaal 3 131 werfdiefstallen geregistreerd (plus 279 pogingen tot diefstal), waarvan 1 836 'zware' diefstallen (met braak of enige andere vorm van geweld). Ter vergelijking: in 2008 zijn 3 866 feiten geteld, tegenover 3 932 in 2007. Een opvallende tendens voor 2009 was de markante daling van metaaldiefstallen op werven en van metaalhoudende materialen zoals elektriciteitskabels. Daarbovenop kende 2009 een daling van de

marktprijs voor metaal, wat ook een verklaring kan zijn voor de daling van de metaaldiefstallen op werven. In 2010 is de prijs van metaal weer gestegen. Benieuwd of dat zich zal weerspiegelen in het aantal diefstallen...

MEER INFO

@

Portal > Pol Info-Intranet > Polsupport > Personeel > Communicatie > Publicaties > Infodoc > Infodoc 168 van juni 2010. *Over rondtrekkende dadergroepen.*
www.besafe.be > *Preventie en beveiliging van bouwwerven.* ■

¹ Alle processen-verbaal van 2010 zullen pas ten vroegste in april 2011 verwerkt zijn in de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG). De vorige stand van zaken op het vlak van lading- en werfdiefstallen kunt u lezen in Infodoc 160 van augustus 2009.

BELGISCHE EXPER- TISE IN MOLDAVIË

Een samenwerking tussen de Belgische en Moldavische autoriteiten op het gebied van rondtrekkende criminaliteit biedt een meerwaarde voor beide landen. In februari 2011 zijn verschillende politiemensen van de federale politie in het kader van een Europees programma (TAIEX) naar Moldavië afgereisd om deze problematiek te bespreken en de Moldavische verwachtingen te toetsen aan de Belgische vereisten.

De Moldavische criminaliteit is een component waarmee voortaan rekening moet worden gehouden in de bestrijding van de rondtrekkende dadergroepen, een prioriteit van het nationaal veiligheidsplan (NVP) 2008-2011. Op verzoek van het Moldavische ministerie van Binnenlandse Zaken hebben Frankrijk en België in december 2010 samen een TAIEX¹ opgericht (*Technical Assistance and Information Exchange*), toegespitst op de rondtrekkende dadergroepen.

Het programma van dit initiatief voor technische bijstand en informatie-uitwisseling voor de toekomstige EU-lidstaten werd opgesteld door de ploeg LOBERO. Daartoe behoren de verbindingsofficier voor Moldavië Jean Fontaine², de Algemene directie van de federale gerechtelijke politie (DGJ) en meer bepaald de Directie voor de bestrijding van de criminaliteit tegen goederen (DJB) en de federale gerechtelijke politie (FGP) van Namen.

Van 1 tot 5 februari 2011 hebben twee Belgische experts, commissaris Emmanuel Marique van de FGP Namen en inspecteur Yves Civilia van DJB, zich ter plaatse

begeven, samen met een Franse expert. Zo konden een vijftiental Moldavische agenten van de dienst Georganiseerde misdaad (het equivalent van onze DGJ) en drie docenten van de politieacademie 'Stefan Cel Mare' verschillende presentaties bijwonen. De uiteenzettingen van de Belgische collega's gingen over de organisatie en werking van de geïntegreerde politie, de definitie van de rondtrekkende dadergroepen en van de aanverwante misdaadfenomenen, de rol van een centrale directie voor de bestrijding van deze misdaad, de rol van het federaal parket en van de verbindingsofficier. De tweede dag werd de klemtoon gelegd op de omvang van Moldavische dadergroepen in België, geïllustreerd met cijfermateriaal. Yves Civilia heeft een beschrijving gegeven van hun specifieke kenmerken en modi operandi. De deelnemers kregen ook een casus over een praktische onderzoeksituatie.

Emmanuel Marique heeft het dossier Dracula voorgesteld dat leidde tot de ontmanteling van een grote Moldavische criminele organisatie. In 2009 had de 13-daagse rogatoire commissie het mogelijk gemaakt om gestolen voorwerpen terug te bezorgen aan de benadeelden.

Dit dossier is een concreet voorbeeld van de goede samenwerking tussen het Belgische en het Moldavische gerecht.

Tot slot kwamen er verschillende facetten van de internationale politieverwerking aan bod, alsook de nieuwste trends op het gebied van de rondtrekkende criminaliteit.

MOLDAVIËR, RUS OF ROEMEEN?

In België is een duizendtal personen van Moldavische origine wettelijk ingeschreven. "De individuen die een probleem vormen, bestaan wettelijk gezien niet", zegt commissaris Marique. Tussen 1995 en 2010 werden er 4006 Moldaviërs in de ANG (Algemene Nationale Gegevensbank) geregistreerd, dat is 2% van het totaal aantal personen dat in de gegevensbank voorkomt. "Dit cijfer is echter geen weerspiegeling van de werkelijkheid", beweert inspecteur Yves Civilia. De Moldaviërs die in België worden aangehouden, wissen de sporen uit door zich uit te geven voor Russen, Roemenen of Litouwers. Bovendien verplaatsen ze zich met valse identiteitsdocumenten. "Velen onder hen bezitten de dubbele Moldavische-Roemeense nationaliteit en spreken vlot Russisch en Roemeens", vervolgt hoofdcommissaris Jean Fontaine³. Sommigen gebruiken ook valse Franse nummerplaten of Belgische nummerplaten op naam van Roemeense landgenoten die wettelijk in België zijn ingeschreven. Anderen nemen het openbaar vervoer om zich naar de plaats van het misdrijf te begeven en komen vervolgens terug met gestolen voertuigen. De Moldaviërs leven voornamelijk in de Brusselse agglomeratie, hoewel ze zich ook in de regio van Luik beginnen te vestigen, maar ze verrichten hun criminele activiteiten zowat overal in België. Ze zijn vooral actief in het plegen van woningdiefstallen, diefstallen in tankstations (sigaretten) en garagediefstallen. Diefstal met behulp van een handboor is een modus operandi die in het bijzonder door hen wordt toegepast. Dit laat hen im-

mers toe om met weinig lawaai een gaatje te boren in een raamkozijn.

OBSHCHAK

De Moldavische criminelen baseren zich op een sterk gestructureerde organisatie van het maffiatype. Een of meerdere 'luitenanten' zouden in Europa zijn gevestigd. Ze beheren de criminele bendes en brengen verslag uit aan een chef in Moldavië. Aan deze luitenanten worden de *obshchak* afgeleverd. Het gaat om een deel van de buit dat wordt afgestaan aan de criminele organisatie in Moldavië. Deze 'contributie' laat toe een zwarte kas te spijzen die wordt gebruikt om de gerechtskosten van de leden te betalen. De rest van de buit - juwelen, elektronische apparaten en geld - wordt verzonden naar de familie in Moldavië en/of geïnvesteerd in vastgoed ter plaatse. Wat overblijft dient om de kosten te dekken die inherent zijn aan het clandestiene leven van deze criminelen.

De gestolen goederen, voorwerpen die makkelijk te transporteren en te verkopen zijn, worden naar Moldavië overgebracht via minibussen die ook legaal gekochte goederen vervoeren. Het geld bereikt zijn bestemming hetzij op deze manier, hetzij via geldtransactie-bedrijven zoals Western Union. "We constateren tevens dat deze daders meubelen stelen die ze gebruiken voor hun appartement in België of opsturen naar hun land van oorsprong", zegt Yves Civilia. De Moldavische criminelen keren niet alleen terug met de buit, maar ook met technieken en knowhow die ze bij ons hebben ontdekt. "De Moldavische autoriteiten constateren immers nieuwe modi operandi. Momenteel worden ook daar feiten van het type 'home invasion' gepleegd", verklaart commissaris Marique. Tot slot laten bepaalde elementen veronderstellen dat de Moldavische organisatie vergelijkbaar is met die van de *Vory v zakone* of 'Dieven met een erecode', overgeërfd van de voormalige Sovjet-Unie⁴ (afrekeningen, belang van de tatoeages en hun betekenis).

Yves Civilia et Emmanuel Marique

EEN VRUCHTBARE SAMENWERKING

Dankzij de organisatie van de TAIEX 'rondtrekkende criminaliteit' werden de Moldavische politieagenten bewust gemaakt van het fenomeen en hebben ze er een volledig beeld van gekregen. Ze verbaasden zich over bepaalde elementen zoals het grote verschil in de duur van de Belgische en Moldavische gevangenisstraffen. In Moldavië worden dezelfde misdrijven immers veel strenger bestraft.

Het is zeker niet de laatste samenwerking tussen beide landen. Een TAIEX over de herstructurering van de politiediensten is momenteel in voorbereiding. De Belgische ervaring met de hervorming van de politiediensten kan ongetwijfeld een meerwaarde bieden voor de Moldavische autoriteiten. Daarnaast zal binnenkort in Moldavië een analysecel worden opgericht. In dat verband zullen twee Moldavische agenten kunnen deelnemen aan een opleiding in België. Kortom, de grondslagen voor een sterk partnerschap zijn gelegd en ze laten toe een goede dagelijkse samenwerking te beogen. ■

¹ De TAIEX is een instrument van het Directoraat-generaal Uitbreiding van de Europese Commissie. Het biedt hulp aan de begunstigde landen op het vlak van omzetting, toepassing en uitvoering van de wetgeving van de Europese Unie en het draagt bij tot het verschaffen van de aangepaste expertises om de problemen op korte termijn aan te pakken.

² Hoofdcommissaris Jean Fontaine is de verbindingsofficier voor Roemenië, Bulgarije, de Republiek Moldavië en het SECI-Center (*Southeast European Cooperative Initiative - www.secicenter.org*).

³ Het Roemeens is de officiële taal van het land.

⁴ Lees ook het artikel *Dieven met een erecode* in Inforevue 04/2010 p. 32-34 en het artikel *De 'peetvaders' van de voormalige USSR* in Infodoc 165 van februari-maart 2010.

VOLG DE GIDS

Tot aan zijn onafhankelijkheid in 1991 was Moldavië een sovjetrepubliek. De meeste inwoners spreken trouwens vlot Russisch. Het land met als hoofdstad Chisinau is gelegen tussen Roemenië en Oekraïne en heeft een totale oppervlakte van 33 843 km². Het telt ongeveer 4,5 miljoen inwoners onder wie 76% Moldaviërs, 10% Oekraïners, 8% Russen en 4% Gagaoezen.

Transnistrië is een draaischijf voor allerlei soorten illegale handel. Het gaat om een wetteloze zone onder Russische voogdij die de Moldavische politie niet mag betreden. Ze vormt bovendien een aanzienlijk obstakel voor een eventuele toetreding van Moldavië tot de Europese Unie.

POLITIEOPLEIDING

HET OPLEIDINGS- PROCES EN OPLEIDINGSPLAN

Op 12 januari 2011 werd het derde opleidingsplan goedgekeurd door de minister van Binnenlandse Zaken.

Net zoals de twee voorgaande plannen is dit opleidingsplan competentiegericht. Het opleidingsaanbod voor 2011 legt de

prioriteiten vast binnen elk van de acht thema's van de politieopleiding (EPZ, politieambt, geweldbeheersing, gerechtelijke politie, operationele politionele informatie, bestuurlijke politie, politie van de verbindingswegen, steun aan het beheer en internationaal).

Met het verschijnen van het opleidingsplan 2011 wensen we het opleidingsproces aan de hand van basismechanismen toe te lichten alsook de dynamiek die achter deze opleidingsplannen schuilgaat om enkele bedenkingen met de managers van de geïntegreerde politie te delen.

De opleiding van het politiepersoneel is een complex gegeven waarbij, algemeen bekeken, een opdrachtgever, een pedagogische instantie en andere opleidingsactoren betrokken zijn. De opleiding speelt een sleu-

telrol in de strategie van de politieorganisatie en is dan ook steeds het onderwerp van debatten, studies, statistische analyses en evaluaties. Het voornaamste doel van een opleiding is het aanleren van een beroep, van een techniek of van een gedrag. Het gaat om het verwerven van competenties die opgesplitst kunnen worden in kennis, verstandelijke en/of psychomotorische vaardigheden, gedrag en persoonlijke ontwikkeling. Concreet wordt dit leerproces vertaald in een programma van essentiële activiteiten en stappen die garant staan voor succes.

Deze gestructureerde aaneenschakeling van acties, afgebakend in de tijd, vraagt de tussenkomst van verschillende actoren. Deze opleidingsactoren hebben elk een specifieke rol in verschillende fases van

het opleidingsproces. Een aantal ervan vinden we straks terug in de behoefteanalyse of in de afbakening van de doelstellingen, terwijl anderen betrokken zullen zijn bij het *design* van de opleiding, bij het uitwerken, de evaluatie of de implementatie ervan.

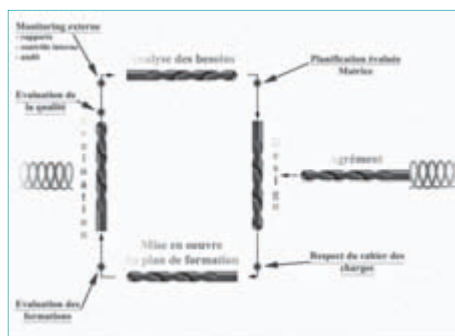
De Directie van de opleiding heeft onder andere als missie om deze verschillende fases te coördineren en af te stemmen op de realiteit van de politie. Tegelijkertijd verstrekt ze zelf opleidingen in de federale scholen en is ze raadgever inzake politieopleidingen voor de autoriteiten. De vernieuwingen en de daadwerkelijke realisaties in de politieopleiding gebeuren progressief en via overgangsfases om een optimale implementatie te verzekeren. Bovendien is het de bedoeling om stapsgewijs de aanpak van het reguliere onderwijs en het private professionele onderwijs in de politieopleiding te integreren.

HET OPLEIDINGSPROCES

Om zo goed mogelijk aan de verwachtingen van de verantwoordelijken op het terrein en van de autoriteiten te voldoen, gaat men bij het opstellen van een opleiding systematisch te werk.

Hierbij onderscheidt men vier opeenvolgende fases:

- de analyse van de opleidingsbehoeften;
- het design van de opleidingen, met o.a. het opstellen van een gedetailleerd bestek (erkenningprocedure);
- de uitvoering van de opleidingen;
- de evaluatie en monitoring.

Laten we kort de verschillende stappen van het opleidingsproces overlopen.

De behoefteanalyse

De opleidingsbehoeften komen voort uit factoren uit verschillende bronnen¹:

- de externe omgeving (of eerder de externe omgevingen) van de politie;
- de eisen van de begunstigen van de opleiding (de klanten);
- de strategieën van concurrenten of partners;
- de nieuwe opleidingstechnieken op de markt;
- de politieke of reglementaire beperkingen of opportuniteiten.

Dit alles genereert rechtstreeks of onrechtstreeks opleidingsbehoeften. In de omgeving circuleren ook trends waar het management gevoelig voor is. Deze trends zullen, terecht of onterecht, opleidingsbehoeften voortbrengen.

Een behoefteanalyse moet bovendien een aantal criteria in acht nemen :

- de verschillende inducerende factoren, hierboven geciteerd, in aanmerking kunnen nemen;
- de betrokkenheid van de belanghebbenden (stakeholders) mogelijk maken;
- aangepast zijn aan het doel en het type opleiding dat moet bereikt worden;
- efficiënt zijn, d.w.z. het beste resultaat met de laagste kosten².

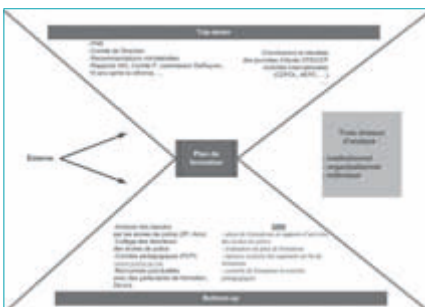
Om aan deze verschillende criteria te kunnen voldoen, werd voor de politieopleiding een behoefteanalyse op drie niveaus opgericht. Als basis geldt de samenwerking met de belanghebbenden via overlegplatformen, om zo effectief en efficiënt mogelijk hun opleidingsbehoeften te detecteren.

Deze behoefteanalyse gebeurt op drie niveaus:

- **het institutionele niveau** inzake de grote strategische opties, de prioriteiten van de politieorganisatie. Dit analyiseniveau baseert zich op de verplichte elementen van het opleidingsstelsel, namelijk het nationaal

veiligheidsplan en het structurele beleid in sommige competentiedomeinen van de geïntegreerde politie, de organisatiecultuur, de wettelijke voorschriften, de wettelijke normen i.v.m. de baremische opleidingen, enz.

- **het organisationele niveau** wordt bepaald door de behoefteanalyse in de zones en in de centrale en gedeconcentreerde directies van de federale politie. Alle behoeften en verwachtingen van de partners worden tijdens de PCP's (overlegplatformen) in rekening gebracht en geanalyseerd.
- **op het individuele niveau** komen individuele opleidingsbehoeften aan bod. Elk personeelslid kan immers een behoefte aan opleiding ervaren om zijn competenties te ontwikkelen. Hij kan die melden aan zijn diensthoofd die de behoefte en opportuniteit analyseert in functie van zijn huidige job. Dit personeelslid kan dan, via een intern of extern opleidingsaanbod, de opleidingen volgen die hem zijn toegestaan. Of de individuele opleidingsbehoeften in acht worden genomen, hangt momenteel sterk af van de HRM-verantwoordelijken van elke eenheid. Er bestaat geen systematische registratie van opleidingsgegevens. Het zou interessant zijn om in de toekomst het evaluatiesysteem van de personeelsleden te linken aan een geïntegreerde databank waardoor zo nauwkeurig mogelijk de individuele opleidingsbehoeften van de personeelsleden kan nagegaan worden.

Naast het opleidingsaanbod illustreert het opleidingsplan de prioritaire behoeften van

de politie-eenheden. Verschillende criteria worden in aanmerking genomen bij het bepalen van deze prioriteiten, bijvoorbeeld:

- het vernieuwend karakter;
- de dringende operationele noodzaak (top-down of bottom-up);
- de actualiteit;
- het aantal betrokken personen;
- het wettelijke en dwingende karakter;
- de voortzetting en/of consolidatie van de prioritaire opleidingen van het jaar X-1.

Het design van de opleidingen: de erkenningsprocedure

Enmaal de behoeften geïdentificeerd zijn, moet elke opleiding in een erkenningsdossier gegoten worden. Dit opleidingsbestek bevat verschillende items zoals de doelstellingen, de inhoud van de opleiding, de doelgroep, de eventuele vereiste voor kennis, enz. Ook de pedagogische methodes, de evaluatievorm(en), het onderwijzend personeel, de planning en de praktische organisatiemodaliteiten worden in het erkenningsdossier vastgelegd.

De erkenning van de opleidingen is een certificeringproces, ontwikkeld op basis van een nauwkeurig bestek dat dient gerespecteerd te worden door de beheerders van de opleiding. De via een erkende opleiding verworven competentie wordt erkend binnen de organisatie en wordt opgenomen in het persoonlijk dossier van het personeelslid (HR-databank). Deze laatste kan dus zijn competenties binnen de organisatie doen valoriseren en een specifiek loopbaantraject creëren.

De uitvoering van de opleidingen

De strategische werkwijze bij de uitvoering van de opleidingen bestaat uit twee luiken, op basis van de noties *push* en *pull*. De uitvoering van de opleidingen steunt namelijk op een dubbele geleiding: enerzijds het voorstellen van bepaalde opleidingen naar de begunstigden van de opleiding toe (push) en anderzijds het ter beschikking stellen van opleidingen (pull).

Het opleidingsplan van de Directie van de opleiding is een voorbeeld van de push-methode: ze stelt aan de begunstigden van de opleiding de prioritaire opleidingen voor waarop een bijzondere nadruk voor de organisatie wordt gelegd in functie van de actualiteit, van de eisen van het terrein, enz. Zo zorgt ze voor de integratie van de behoeften en draagt ze bij tot de geïntegreerde werking van de politie. Soms worden bepaalde opleidingen beperkt verspreid aan gespecialiseerde doelgroepen: dit is bijvoorbeeld het geval voor prioritaire opleidingen inzake recherche.

De pull-methode komt in een tweede fase aan bod. Doel van deze methode is de opleidingen ter beschikking te stellen, gestructureerd in functie van de politiethema's. Dit gebeurt via de opleidingscatalogus op de website www.police.ac.be. Met deze methode beheert elk personeelslid zijn eigen competenties en kiest hij zelf, in samenwerking met zijn functionele meerdere, de opleidingen die het meest geschikt zijn voor zijn loopbaan.

Een cruciale fase in het opleidingsproces is bovendien de keuze van opleidingspartners. De wet van 1998 bepaalt in haar artikel 142 bis dat bepaalde bevoegdheden in de organisatie van rechtswege vastliggen. Zo behoort de basisopleiding voor officieren exclusief tot de bevoegdheid van de Nationale school voor officieren (DSEO) en de functionele gerechtelijke opleidingen tot de bevoegdheid van de Nationale recher-

cheschool (DSER). Naast dit voorgeschreven aspect, moet men bij een opportune en pertinente keuze van opleidingsbeheerder rekening houden met verschillende criteria zoals:

- het specifieke karakter van de opleiding;
- het aantal voorziene cursisten;
- het beschikbare budget;
- de impact van de opleiding op de operationele capaciteit van de betrokken dienst;
- de beschikbare tijd voor het verstrekken van de opleiding;
- de normen en kwaliteitsstandaarden toegevoerd aan de opleiding;
- het efficiënt beheer van de vereiste middelen;
- de complexiteit van de te onderrichten expertise;
- enz.

De opleidingen worden op deze manier binnen of buiten de politie georganiseerd. In het laatste geval zorgen tussenliggende mechanismen ervoor dat de opleidingsbehoeften en de operationele realiteit op elkaar worden afgestemd.

De evaluatie en de monitoring van de opleidingen

Wie opleiding zegt, veronderstelt een inspanning, een betrokkenheid vanwege alle opleidingsactoren. Deze investering dient geëvalueerd te worden voor een beter beheer volgens de Plan-Do-Check-Act-principes, die de basis vormen van de EPZ-filosofie (excellente politiezorg).

	Formaat	Frequentie	Duur	Kosten
Activiteit 1				
Activiteit 2				
Activiteit 3				

De opleidingen en het opleidingsplan kunnen via verschillende methoden en op verschillende momenten geëvalueerd worden. Bij elke belangrijke fase van het opleidingsproces hoort

immers een of andere vorm van evaluatie.

- A priori evaluatie: evaluatie van de planning

Bij een a priori evaluatie gaat men na of de opleidingen tegemoetkomen aan de behoeften en verwachtingen van de begunstigen van de opleiding, nog voor de opleidingen plaatsvinden. Het gaat om een evaluatie tijdens de planningsfase, wat wij een 'planningsevaluatie' noemen. Voor deze evaluatie gebruiken we de integratiematrix van de competenties. Deze matrix kan zowel horizontaal (de verschillende opleidingstypes) als verticaal (de doelgroepen) gelezen worden. Door dit schema te gebruiken, verzekeren we ons van een exhaustief opleidingsaanbod dat aan alle opleidingsbehoeften beantwoordt, wat ook de doelgroep of vereiste finaliteit is.

Concreet plaatst elke themaverantwoordelijke (GAM, Goal Account Manager) tijdens de realisatie van het opleidingsplan de nieuwe opleidingen of de opleidingen in ontwikkeling in de integratiematrix van de competenties. Op deze manier wordt het opleidingsaanbod gevisualiseerd en kunnen, indien nodig, bijkomende opleidingen gelanceerd worden om te zorgen voor coherentie tussen de doelgroepen of opleidingstypes. Dit proces gebeurt in overleg met de opleidingsactoren en de actoren op het terrein.

- Respecteren van de voorwaarden: de erkenning

Via de erkenningsdossiers evalueren de beheerders van de opleiding de opleidingsactiviteiten. Verschillende criteria maken het mogelijk de opleiding te beoordelen in functie van het beoogde competentieprofiel. De celerkenning van de opleidingen van DGS/DSE en het orgaan kwaliteitsbewaking zien toe op het naleven van de type-erkenningsdossiers, zoals die in onderlinge overeenstemming werden vastgelegd tijdens de PCP's (overlegplatforms) en goedgekeurd door de minister van Binnenlandse Zaken.

- Evaluatie van de opleidingen

Voor elke afgeronde opleiding kunnen verschillende evaluatiemethodes worden toegepast. Ze zijn opgenomen en gepreciseerd in het erkenningsdossier. Het kan gaan om:

- een procesevaluatie (dit gebeurt permanent door de opleiders);
- een evaluatie van de overdracht (in de diensten op het terrein, meting van de impact van de opleiding na een bepaalde termijn);
- een tevredenheidsevaluatie;
- een evaluatie van de verworven nieuwe competenties op het einde van de opleiding;
- een punctuele evaluatie door de controleorganen in functie van hun eigen eisen.

Met het oog op een voortdurende verbetering, worden de resultaten van de hierboven vermelde evaluaties systematisch terug in het opleidingsproces opgenomen dat, indien nodig, wordt aangepast.

- Jaarverslag

Elk jaar stelt de Directie van de opleiding een jaarverslag op. Hierin wordt verslag uitgebracht van de opleidingsactiviteiten die gerealiseerd werden tijdens het voorbije jaar en wordt bekeken hoe de doelstellingen van het opleidingsplan behaald konden worden. Met de conclusies van dit verslag wordt, in overleg met de partners, rekening gehouden bij de voorbereiding van het volgende opleidingsplan om de processen voortdurend te verbeteren.

- Monitoring van de kwaliteit van de opleidingen

Naast de initiatieven die de Directie van de opleiding de vorige jaren genomen heeft, zoals EVA 2003, EVAColloq, enz., ontwikkelde zij recent instrumenten tot monitoring van de kwaliteit van de opleidingen. Een koninklijk besluit (KB) voorziet namelijk een kwaliteits-

bewaking van de politieopleiding. Dit KB over de 'normen' voorziet bijvoorbeeld:

- het bezoeken van de politiescholen om vast te stellen of de minimale infrastructuur-, uitrustings- of organisatienormen door de school behaald zijn;
- de organisatie van een jaarlijkse proef om de kennis van de aspiranten aan het einde van hun opleiding over bepaalde prioritaire materies te meten.

In 2008 werd een project op lange termijn opgestart, *De politie, een lerende organisatie* opdat de politieopleiding zou aansluiten bij de kwalitatieve criteria van Bologna en Kopenhagen.

- Externe monitoring

Andere bronnen ter evaluatie en monitoring van de politieopleiding vullen de instrumenten van de Directie van de opleiding aan en betekenen bijkomende elementen voor de continue verbetering (PDCA). We kunnen meer bepaald vernoemen:

- Het rapport *10 jaar na de hervorming*, om de minister van Binnenlandse Zaken een stand van zaken voor te leggen 10 jaar na de politiehervorming.
- De onderzoeken van de controleorganen van de politie (Comité P en AIG).
- Krantenartikels over de politieopleiding.
- ...

Er kan vastgesteld worden dat de 'check' van de PDCA op verschillende manieren wordt gerealiseerd, door meerdere actoren. De Directie van de opleiding baseert zich op deze verschillende bronnen om de nodige aanpassingen uit te voeren.

In een volgende editie van Infodoc belichten we het uitwerkingsproces van het opleidingsplan.

U kan het opleidingsplan raadplegen en downloaden:

- via intranet op Pol Info-Intranet > Personeel of Documentatie
- via internet www.police.ac.be of www.polsupport.be (rubriek Personeel > Opleiding)

Indien u het toch nuttig acht, kunt u steeds met ons contact opnemen (info@police.ac.be) om een papieren exemplaar van het opleidingsplan te bekomen. ■

CP Aline BEDYNEK,
Strategische cel van de Directie van de opleiding
(DGS/DSE)

Meer informatie over de nieuwigheden inzake opleiding? Abonneer u op onze nieuwsbrief:

- Inschrijven via internet op www.police.ac.be
- Een teamwarebericht sturen met als titel 'Abonnement newsletter' en uw taalstelsel naar [_DSE/WEBSITE](#).

¹ Vrije vertaling uit: MEIGNANT, Alain, *Manager la formation, quoi de neuf après la réforme?* 8e editie, Editions Liaisons, Wolters Kluwer, Frankrijk, 2009.

² Ibid.

³ Er bestaan evenwel verschillende benaderingen voor het beheren van een erkenningsdossier naargelang het opleidingstype (basis, functioneel, voortgezet, gecertificeerd).

⁴ K.B. van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, art. IV.II.18, op. cit.

⁵ Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op 2 niveaus, op. cit.

⁶ KB van 6 april 2008 betreffende de kwaliteitsstandaarden, de pedagogische- en omkaderingsnormen van de politiescholen en het college van directeurs van de politiescholen en tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 28 februari 2002 betreffende de terbeschikkingstelling van opleiders van de federale politie in de erkende politiescholen en betreffende de nadere regels voor de toekenning van een financiële tussenkomst voor de organisatie van selectieproeven en van beroepsopleidingen door de erkende politiescholen, B.S., 25.04.2008, p. 22640.

VALSE 'RECYCLING' EN ECHT AFVAL

Zoals bepaald in het nationaal veiligheidsplan (NVP) 2008-2011 richt de politie haar inspanningen in het domein van de milieucriminaliteit voornamelijk op de zware en georganiseerde vormen van afvalzwendel. Deze problematiek heeft ernstige gevolgen, maar zal jammer genoeg niet verdwijnen zolang de activiteit voor de zwendelaars winstgevend blijft.

Wat de zwendel betreft, blijft de elektrische en elektronische afval die naar Afrika en Azië wordt gestuurd, met Vietnam als doorvoerland, het grote probleem. Zo verlaten tweedehandsauto's of wrakken gevuld met die 'toestellen' de haven van Antwerpen met West-Afrika als bestemming waar ze verondersteld worden een tweede leven te leiden. Wat echter wordt voorgesteld als tweedehandsmateriaal is in feite slechts een deel van de inhoud van de 'vuilbak' van de Europese industrielanden. Andere

soorten afval zoals vervuild plastic worden naar Hongkong, China of Indonesië gestuurd.

"Het blokkeren van de haven van Antwerpen is geen oplossing aangezien er voor het afval dan alternatieven zouden worden gezocht en het dan naar Rotterdam of Amsterdam zou worden gebracht", aldus Frans Geysels, hoofd van de dienst milieu van de Directie van de bestrijding van de criminaliteit tegen goederen van de federale politie (DGJ/DJB/Milieu). "Het afval komt meestal uit het buitenland. De ladingen kunnen natuurlijk worden teruggestuurd, maar een proces-verbaal opstellen heeft niet zoveel zin aangezien de daders niet van bij ons zijn", vervolgt hij. "Heel wat van die ladingen zijn immers afkomstig uit Duitsland, Oostenrijk of Zwitserland", voegt hoofdinspecteur Yves Van Den Abbeele eraan toe. Er is een enorm gebrek aan een gezamenlijke aanpak en visie op Europees niveau. Er bestaan nochtans *guidelines* waarin bijvoorbeeld wordt bepaald dat elk toestel moet worden verpakt en voorzien van een certificaat. Die maatregelen zijn echter niet dwingend. "We zouden willen dat de Europese Unie zich over deze problematiek buigt en dat ze werkt aan verplichtingen die in de 27 lidstaten van toepassing zijn", onderstreept het diensthoofd. Die *guidelines* vormen al een compromis. Een Europese reglementering inzake afvaltransport en tweedehandstoestellen is niet voor alle lidstaten een prioriteit. Erger nog, sommige landen zijn eenvoudigweg geen vragende partij. Duitsland heeft bijvoorbeeld een tamelijk soepel beleid op dat vlak en wenst niet echt de invoering van strakke regels.

Over het algemeen zijn de afvalstromen die in 2009 problemen veroorzaakten in 2010 om-

vangrijk gebleven: vloeibaar afval, afval dat samenhangt met het systeem van terugwinning (banden ...), afval dat problemen kan veroorzaken in de voedselketen (dioxine), asbest, bodemverontreiniging (besmette grond) enz. Het – onvoldoende – aantal controles van de politiediensten heeft niet genoeg invloed op de activiteiten van de zwendelaars. Het afgelopen jaar werd een lichte daling van het aantal transporten opgetekend (ongetwijfeld wegens de crisis), maar het gaat natuurlijk slechts om een druppel op een hete plaat!

HET RISICO EVALUEREN

Voor de ondernemingen is legale afvalverwerking duur. Sommige van hen proberen zich dan ook van hun afval te 'ontdoen' zonder zich te bekommeren om de gevolgen van hun daden (voor het milieu en de gezondheid), ofwel uit onwetendheid, ofwel opzettelijk. Ondernemingen verdunnen bijvoorbeeld schadelijke stoffen om onder de drempelwaarden te blijven die een specifieke verwerking van het afval vereisen. Een van de aspecten van de milieuproblematiek houdt immers verband met de normenkwestie.

Met financiering van het Vlaamse gewest en in samenwerking met dit gewest en een consultancybureau heeft de dienst milieu een informaticatool ontwikkeld waarmee het risiconiveau van de ondernemingen zou kunnen worden becijferd wanneer ze een illegale activiteit inzake afvalverwerking uitoefenen. Het gaat om een Excel-bestand op basis van een reeks gewogen normen en parameters. Die laatste hebben betrekking op de financiële, organisatorische, economische en gedragsgebonden elementen (bijvoorbeeld: werd de onderneming al gecontroleerd, werd een ECO-formulier opgesteld?). "De samenvoeging van die verschillende gegevens geeft een indicatie waarmee we kunnen bepalen aan welke onderneming binnen een specifieke sector bijzondere aandacht moet worden besteed", vervolgt het diensthoofd. We zullen met

andere woorden in staat zijn om met het systeem de bedrijven te identificeren waarvoor een proactief onderzoek het meest gerechtvaardigd is. "Het is ook de bedoeling de zichtbaarheid van deze vorm van criminaliteit te vergroten omdat die vaak onopgemerkt blijft", aldus Yves Van Den Abbeele. De dienst hangt sterk af van de informatie die hij onder meer krijgt van de besturen en de bevolking. Frans Geysels: "We hangen ook af van de wil van de politiediensten om goede vaststellingen te doen. Daarom dat we het middel waarvan sprake aan het ontwikkelen zijn. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de ontwerpfasen van het programma. Het zal dus zeer binnenkort kunnen worden voorgesteld. We kunnen vervolgens overwegen om het in verschillende FGP's van het land te gebruiken."

CONTACTPUNTEN

Er bestaat al een netwerk van contactpersonen binnen de geïntegreerde politie, bij de eenheden van de lokale politie en bij sommige terreineenheden van de federale politie. Het betreft ofwel medewerkers die actief zijn in milieugerelateerde materies ofwel personen die de informatie verspreiden onder de mensen van het terrein. Binnen de gerechtelijke arrondissementen zijn het coördinatoren die deze opdracht voor hun rekening nemen. Onlangs werden bepaalde

magistraten aangewezen, die gespecialiseerd zijn in de kwesties die verband houden met het milieu. Dit is met name het geval bij het parket van Kortrijk dat sinds 1 november 2010 belast is met de follow-up van de dossiers inzake milieu voor heel de provincie West-Vlaanderen. Er werden weinig akkoorden gesloten: het parket van Gent wordt vanaf juli 2011 voortrekker voor de provincie Oost-Vlaanderen. Tussen de parketten van Turnhout en Mechelen bestaat er sinds begin 2011 een akkoord: Mechelen beheert de dossiers in verband met stedenbouw en volksgezondheid en Turnhout alle andere dossiers die te maken hebben met het milieu. "Deze specialisatie van bepaalde magistraten kan op termijn een positieve impact hebben. Dit zou tot uiting moeten komen in een betere follow-up, in het bijzonder wat de redactiekwaliteit van de processen-verbaal betreft", hoopt Frans Geysels.

We herinneren er tot slot aan dat de dienst milieu beschikbaar is voor expertise en steun aan de lokale politiezones en entiteiten van de federale politie die het wensen.

AUGIAS

Een van de prioriteiten van de Belgische politie tijdens het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie had betrekking

TABEL VAN DE RESULTATEN VAN DE OPERATIE-AUGIAS

Landen	Aantal opgestelde WTC's
Cyprus	19
Estland	3
Zweden	10
Duitsland	118
Frankrijk	8
België	499
Luxemburg	76
Nederland	1 080
Oostenrijk	49
Tsjechië	15
Roemenië	7
Portugal	19
Hongarije	5
TOTAAL	1908

Bron: DJB/Milieu

op de afvalzwendel. Dit fenomeen houdt geen rekening met de grenzen en vereist dus een internationale en geïntegreerde aanpak.

In oktober 2010 en in het kader van het project Augias werden in 12 Europese lidstaten grootschalige controles georganiseerd. Deze waren specifiek gericht op de afvalzwendel en de aantastingen van het leefmilieu. "Het was voornamelijk de bedoeling de eerste lijnspolitiemensen te overtuigen en te motiveren om contro-

les van afvaltransporten uit te voeren in België – zoals in het buitenland –, een document ter beschikking te stellen in de vorm van een gids en tot slot een informatie-uitwisselingssysteem in gans Europa te ontwikkelen", onderstreept

de hoofdcommissaris die verantwoordelijk was voor het project gedurende de zes maanden van het Belgisch voorzitterschap. Dankzij die verschillende operaties is de centrale dienst erin geslaagd meer entiteiten, waaronder de spoorwegpolitie (SPC), die ook een belangrijke rol speelt op het vlak van controle, te bereiken (en dus te sensibiliseren). Het Europese systeem is bovendien gebaseerd op een formulier dat op zijn beurt gebaseerd is op het EFA (ECO-formulier afval) dat België gebruikt.

Momenteel rijpt een idee: onze Nederlandse bureaus willen de oprichting, binnen de Europese Unie, van een platform waaraan de specialisten inzake milieu deelnemen. Naast gerichte operaties bestaat de doelstelling erin te beschikken over een permanente structuur naar het voorbeeld van andere Europese netwerken zoals Railpol en Tispol. De totstandkoming van zo'n structuur is gepland voor de tweede jaarhelft van 2011.

Op 1 januari heeft Hongarije het roterende voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie van België overgenomen en tegelijkertijd ook de verantwoordelijkheid voor de follow-up van het project Augias. ■

¹ Lees ook *In het spoor van Herakles*, verschenen in de speciale editie van *Infovue EU 2010*, blz. 12-13 en *Augias. Politie controleert gelijktijdig afvaltransporten in 20 EU-lidstaten*, verschenen in *Infonieuws* nr. 1986 van 15 oktober 2010.

² Europees netwerk van de spoorwegpolitiediensten

³ Europees netwerk van de verkeerspolitiediensten

FOCUS OP DE INFORMATIEGESTUURDE TRIPTIEK BINNEN DE POLITIEZONE VLAS

INFOCOP — INFOPOP — INFODOC OFTE DIGITAAL — PAPERLESS — WIRELESS

In 2005 heeft de politiezone Vlas (Kortrijk/Kuurne/Lendeledede) resoluut gekozen voor de uitbouw van de organisatie op basis van het concept van de informatiegestuurde politie. De gestructureerde informatiedeling binnen de zone stond hierbij centraal. Een van de eerste mijlpalen anno 2008 was de ingebruikname van een digitale briefingtool: InfoCOP. Maar InfoCOP was slechts een eerste sluitstuk van de innovaties en investeringen om concreet gestalte te geven aan de informatiegestuurde en gemeenschapsgerichte politiezorg binnen de politiezone Vlas. Nu spreken ze in de PZ Vlas ook van InfoDOC, InfoPOP, tablet-pc's enz.

INFOCOP: DIGITAAL

De digitale, interactieve briefingtool InfoCOP

is een

instrument tot operationele aansturing van politiemensen op het terrein. Essentieel is de doelstelling om via deze tool informatie te centraliseren en tweerichtingsverkeer mogelijk te maken, met andere woorden: informatie aanbieden aan de mensen op het terrein en hen tegelijk de mogelijkheid geven om antwoorden te formuleren. InfoCOP is eenvoudig modulerbaar en parametriseerbaar binnen eender welke politionele omgeving. Het gebruikersgemak staat voorop.

Ondertussen is InfoCOP stevig ingeburgerd in de politiezone Vlas. Dit initiatief, dat tot stand kwam op basis van een publiek-private samenwerking [zie kaderstuk op p. 21] en dat navolging kreeg in meerdere politiezones, werd toegelicht in InfoDoc 153 van januari 2009.

INFOPOP: PAPERLESS DIENSTBUL- LETIN

Op basis van de positieve ervaring met

de publiek-private samenwerking, heeft de politiezone Vlas de zoektocht naar innoverende toepassingen voortgezet om de informatiegestuurde politiezorg verder uit te bouwen. De organisatie van de 'toezichtsfunctie' voor interventieteams, verkeersploegen en wijkinspecteurs diende als trekhaak.

Tot vorig jaar werd dit toezicht aangestuurd op basis van een intern ontwikkelde database (Access). De communicatie van de opdrachten en de rapportering achteraf gebeurde via prints. Die papieren verslaggeving diende tegelijk als bron voor de politionele statistieken ter staving van de realisatie van de doelstellingen uit het zonaal veiligheidsplan (ZVP). Dit Access-bestand had de werknaam PDRR (Plan-Do-Rapporteur-Registeer).

Na analyse bleek evenwel dat het mogelijk was om de politionele toezichten integraal en digitaal te sturen, mits enkele aanpassingen aan de briefingtool InfoCOP. Tegelijk opende dit het perspectief om te evolueren van een louter kwantitatieve vassing (ter staving van de doelstellingen van het ZVP) naar de uitwisseling en het hergebruik van de informatie die naar aanleiding van deze toezichten werd ingewonnen. Hiertoe leende het forum van InfoCOP zich uitstekend. De nodige technische aanpassingen vormden geen struikelblok, en alzo zag InfoPOP het daglicht. *Police On Patrol* of Politie Op Patrouille, laat – binnen eenzelfde omgeving als InfoCOP – toe om digitaal en paperless alle gelaste toezichten, waaronder de vakantietoezichten, te registreren.

Samengevat: InfoPOP is een tool die erin voorziet om de politionele toezichten en -activiteiten op een gebruiksvriendelijke, gestructureerde en 'google-based' manier te kunnen sturen en coördineren. Patrouilles worden gestuurd via gps-aanduidingen. Opdrachten kunnen worden gesorteerd op gebieds-, wijk- en zelfs op straatniveau. Een link met InfoCOP ondersteunt de duidelijk afgelijnde sturing op het terrein. Ploegen weten altijd duidelijk wat, waar en waarom 'iets' van hen wordt verwacht.

INFODOC: PAPERLESS DOCUMENTATIE/ CREATIE

De applicatie InfoDOC vervolledigt het drieluik van de politiezone Vlas. Deze tool biedt de mogelijkheid om de beschikbare politionele informatie en documentatie op een gestructureerde en samenhangende manier te raadplegen. Alle leden van de politiezone kunnen, volgens de gebruiksprincipes van InfoCOP (User, Supervisor en Administrator), middels InfoDOC met politionele documentatie omgaan. Bovendien voorziet InfoDOC in de mogelijkheid tot het opmaken van o.a. verhoren en verklaringen op het terrein. Zo

draagt deze tool bij tot het adequaat vervullen van de collectieve en individuele taken en opdrachten, eigen aan de politiezone.

TABLET PC'S: WIRELESS EN ONLINE

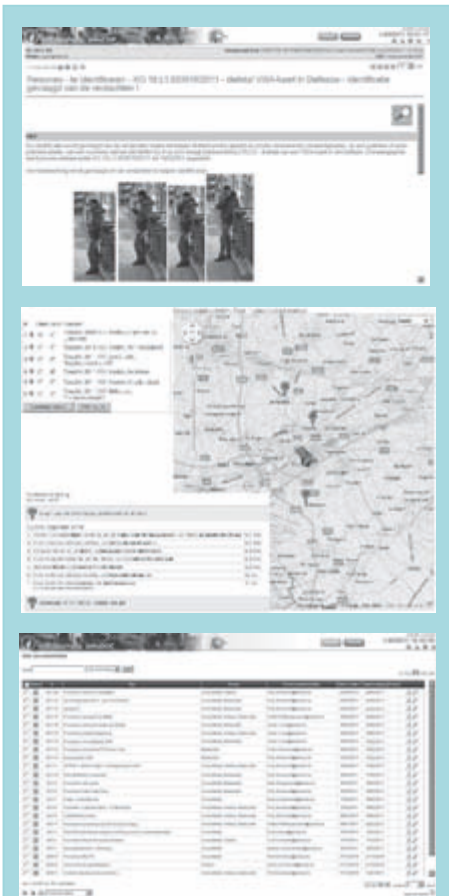
Eenmaal het drieluik InfoCOP-InfoDOC-InfoPOP stond als een huis, broeide het idee om *wireless* en online te gaan. Zou het mogelijk zijn om de drie InfoCDP-applicaties via notebooks of tablet-pc's op het terrein te brengen? De uitdaging was groot, doch evenredig met de wil om de idee te realiseren met de beste middelen voor een aanvaardbare prijs.

Naast het pakket van ontwikkelende softwaretools – in casu de triptiek InfoCOP, InfoDOC en InfoPOP – is geïnvesteerd in de aankoop van zogenaamde *Mobile Computing producten* of tablet-pen-pc's (notebooks). Ook om deze technische behoefte in te vullen, koos de politiezone Vlas voor een publiek-private samenwerking, kortweg 'PPS'.

Heden is het gebruik van de tablet-pen-pc's een feit in de politiezone Vlas. Bovendien is het dankzij het 3G-netwerk mogelijk om de beschikbare operationele politionele informatie, die wordt aangeboden via InfoCOP, draadloos op het terrein te brengen. Die informatie is tegelijk 'knowhow' of 'documentatie' die via InfoDOC in real time op het terrein kan geraadpleegd worden. Tot slot staat ook InfoPOP draadloos online. Hierdoor kunnen de ploegen op het terrein als het ware zichzelf aansturen voor de uitvoering van politionele toezichten (bijvoorbeeld de vakantietoezichten) en ook de feedback en registratie achteraf kan eenvoudigweg op het terrein gebeuren. De overheadreductie is maximaal, evenals de betrokkenheid van de personeelsleden.

TOEKOMSTMUZIEK?

De politiezone Vlas koestert nog stoute dromen. Een connectie met het HILDE-netwerk lijkt niet meer ver af. Op deze manier zou het mogelijk zijn om maximaal de mogelijkheden van ASTRID te koppelen aan de tablet-pen-

Enkele beeldschermen van InfoCOP, InfoPOP en InfoDOC. Wie meer wil zien, kan zich registreren op het forum via <http://forum.infocop.eu>.

De politiezone Vlas heeft geïnvesteerd in tablet-pen-pc's (notebooks) om de politionele informatie draadloos en online tot bij de politiemensen op het terrein te brengen.

MEER WETEN?

De politiezone Vlas en haar partners (www.ris.be en www.mobilevision.eu) hebben een forum of virtuele gemeenschap gecreëerd voor al wie werkt met of geïnteresseerd is in het InfoCOP-InfoDOC-InfoPOP-verhaal. Het forum bevat ook info over de tablet-pen-pc's, de publiek-private samenwerking en de vakbeurs INFOPOL (zie ook pagina 21). Het forum is bereikbaar via de url: <http://forum.infocop.eu>. Voorafgaandelijk registreren is noodzakelijk!

pc's. Er werd reeds voorzichtig geëxperimenteerd. Het sterkt het Kortrijkse vertrouwen in de realisatie van een *full integrated link* met de applicaties die de politiezone Vlas heeft ontwikkeld.

OOK IETS VOOR U ?

De initiatiefnemers Rino Defoor, directeur personeel en Piet De Vulder, diensthoofd

functioneel beheer van de politiezone Vlas, zijn razend enthousiast over de mogelijkheden die de ontwikkelde producten, gebruikte technologieën en middelen te bieden hebben, en ze zijn sterk overtuigd van de manier waarop dit alles tot stand kwam. Het ganse opzet werd niet alleen gerealiseerd dankzij een overtuigende leiding en door de betrokkenheid van elke medewerkers centraal te stellen, ook mede dankzij

de creativiteit, de verhelderende blik en het professionalisme van de private partners. ■

rino.defoor@pzvlas.be
piet.devulder@pzvlas.be
www.pzvlas.be

Online politie informatie via de tablet-pen-pd.

Voor het samenwerkingsproject met de stedelijke overheid heeft de politiezone Vlas de Belgische prijs voor Veiligheid en Criminaliteitspreventie in de wacht gesleept.

VLAS Kiest voor Publiek-Private Samenwerking

KORTRIJK – Een Publiek-Private Samenwerking (PPS) is een containerbegrip en houdt een samenwerkingsvorm in tussen een overheid en één of meer private ondernemingen. Anders geformuleerd: een PPS is een samenwerkingsverband waarin de publieke en de private sector, met behoud van hun eigen identiteit en verantwoordelijkheid, gezamenlijk een project op touw zetten om meerwaarde te realiseren, en dit op basis van een heldere taak- en risicoverdeling. De meerwaarde kan financieel, maatschappelijk of operationeel zijn.

Elk contract tussen een overheid (publiek) en een bedrijf (privaat) impliceert een samenwerking. De 'samenwerking' in een PPS-constructie gaat echter verder. Beide partijen maken ruimte om de vooropgestelde resultaten creatiever te behalen. PPS biedt de mogelijkheid om de overheid en de bedrijven zo te laten samenwerken dat ze elk datgene kunnen doen waarin zij het beste zijn. Centraal staat dan ook de idee van een win-winsituatie.

In tegenstelling tot de openbare aanbesteding, waarbij de aanbestedende overheid de uitvoering gedetailleerd vastlegt in een bestek, bemoeit de overheid zich bij PPS-constructies niet met de inhoud en stuurt volledig op het gewenste einddoel (de 'output'). Op deze wijze hebben de partijen alle vrijheid om naar eigen inzicht de uitvoering (de 'input') vorm te geven. Hiermee wordt van de denk- en innovatiekracht van de markt gebruikgemaakt en zijn de producten van dezelfde kwaliteit tegen een lagere prijs of zijn van betere kwaliteit tegen een gelijke prijs. Bovendien kunnen projecten sneller worden opgeleverd.

InfoPOL 2011

Net zoals in 2009 zal de politiezone Vlas actief aanwezig zijn op de 9de editie van INFOPOL. InfoPOL is de internationale vakbeurs voor de uitrusting van politie-, bewakings- en veiligheidsdiensten en vindt plaats op 23, 24 & 25 mei 2011 in Kortrijk Xpo. Tijdens de beurs zal de Publiek-Private Samenwerking (PPS) door Vlas in de verf worden gezet. De aanwezigheid op de stand van de firma's RIS (www.ris.be) en Mobile Vision (www.mobilevision.be) zal de samenwerking tot een hoogtepunt brengen. Collega's zijn van harte welkom op stand 288 in Halle 2 van Xpo te Kortrijk.

HANDLEIDING MET GOEDE PRAKTIJKEN 'ECONOMIE-ECOLOGIE' IN DE KIJKER

Om de communicatie en de informatie-uitwisseling in de hand te werken over alles wat te maken heeft met het nationaal veiligheidsplan 2008-2011, belicht Infodoc maandelijks één publicatie (newsletter, informatiebrief, brochure, enz.) die één of meerdere prioritaire fenomenen, thema's, actiedomeinen of strategische projecten van de federale politie behandelt. Ditmaal staan we stil bij de thematische fiches inzake ecologie-economie.

■ NAAM VAN DE PUBLICATIE

Handleiding goede praktijken: economie en ecologie.

■ DOELPUBLIEK

Het personeel van de federale politie.

■ PERIODICITEIT

Ongeveer tweemaandelijks.

■ STATUS

Publiek.

■ DOELSTELLING/INHOUD

Doorheen het globaal preventieplan en het nationaal veiligheidsplan 2008-2011 engageert de federale politie zich om concrete initiatieven op het vlak van duurzame ontwikkeling op touw te zetten. De publicatie van een handleiding met goede praktijken is daar een voorbeeld van. Deze handleiding verschijnt in de vorm van thematische fiches. Elke fiche is een samenvatting van een actie die binnen de federale politie is gevoerd en omvat een reeks tips en weetjes die zowel op het werk als thuis kunnen worden toegepast. Enkele thema's die al aan bod kwamen:

besparen op papierverbruik, besparen op brandstof- en waterverbruik. Binnenkort verschijnen er fiches over energieverbruik, duurzame aankopen, afval en mobiliteit.

■ VERSPREIDINGSWIJZE

Binnen elke dienst/directie van de federale politie wordt 1 recto-verso gedrukte thematische fiche verspreid.

■ HOE KUNT U DEZE PUBLICATIE ONTVANGEN?

Stuur een mail naar: cel.milieu@police.be of naar: _CEL MILIEU (Teamware).

■ WAAR OF HOE KAN IK DE FICHES RAADPLEGEN?

Op het secretariaat van uw dienst/directie. De fiches verschijnen ook op Portal > Pol Info – Intranet > Polsupport > Personeel > Welzijn op het werk > Milieu > Fiches economie-ecologie.

■ CONTACTPERSONEN VOOR BIJKOMENDE INLICHTINGEN:

N: Sarah VAN MALDERGHEM 026426764

F: Fabienne KLEINER 026426703

REEDS VERSCHENEN

- Infodoc 151, oktober-november 2008, *De intranetsite van de Federale gerechtelijke politie* (DGJ)
- Infodoc 152, december 2008, *InfoLog* (DGS/DSM)
- Infodoc 153, januari 2009, *Railonews* (SPC)
- Infodoc 154, februari 2009, *Nieuwsbrief com@pol (netwerk van communicatoren van de geïntegreerde politie)*
- Infodoc 155, maart 2009, *Info Legis* (DGS/DSED)
- Infodoc 156, april 2009, *Nieuwsbrief van de human resources* (DGS/DSI)
- Infodoc 157, mei 2009, *Polsupport* (DGS)
- Infodoc 158, juni 2009, *Autonews* (DGJ/DJB)
- Infodoc 160, augustus 2009, *Newsletter Themis* (SSGPI)
- Infodoc 161, september 2009, *Prev-Info* (DGS/DSW)
- Infodoc 162, oktober-november 2009, *Dvd - Het onzichtbare zichtbaar maken* (DJB/DSIC)
- Infodoc 163, december 2009, *Atrium News* (DGJ/DJF)
- Infodoc 164, januari 2010, *InfoBib* (DGS/DSED)
- Infodoc 165, februari-maart 2010, *Newsletter DJC* (DGJ/DJC)
- Infodoc 166, april 2010, *Newsletter Diversiteit* (DGS/DSI/DSID)
- Infodoc 167, mei 2010, *Brochure : voorstelling van de federale politie* (DSI/DSIC)
- Infodoc 168, juni 2010, *Aggression News* (DGJ/DJP)
- Infodoc 169, september 2010, *AS News Liège*, (CSD Luik)
- Infodoc 170, oktober 2010, *Handgids CoPPRa*, (DJP-Terro/CGL-X)
- Infodoc 172, januari 2011, *Eco News Liège* (CSD Luik)
- Infodoc 173, februari 2011, *Supporter* (DGS)

U kunt deze documenten raadplegen op de website van de steun en het beheer, www.polsupport.be, ook toegankelijk via Portal: Pol Info > Steun en beheer (Polsupport) > Communicatie > Publicaties > Infodoc. ■

INTEGRITEIT

NIEUWE AFFICHECAMPAGNE

Integriteit is een essentiële waarde voor de politie. Het is dan ook niet verwonderlijk dat deze waarde het voorwerp uitmaakt van een sensibiliseringscampagne die door de Directie interne relaties van de federale politie (DGS/DSI) op touw wordt gezet. Ditmaal wordt uitgekapt met een nieuw concept van affiches die medewerkers en leidinggevenden van de politiediensten moeten aanzetten tot reflectie over specifieke gedragingen of attitudes waarbij het aspect integriteit een rol speelt.

De eerste affiche wordt in de loop van april binnen de lokale en federale politiediensten verspreid. Bijkomende exemplaren zijn beschikbaar op het secretariaat DSI (tel. 02 642 64 45 – teamware_DGS/DSI.SRT).

Meer info over het integriteitsbeleid vindt u op de website Polsupport.be en op Portal > Pol Info – Intranet > Steun en beheer > Personeel > Human resources > Integriteit en deontologie. ■